

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

A szerkesztésért felelős:
ÖZV. DR. KISS PÁLNÉ.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi tér 2. Telefonszáma 124.ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egyszeri 10 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Évi 70 ... Egy hónap 10 ...

A drágaság

Munkaadók és munkásegyletek országos értekezletet tartottak és ennek a határozatából memorandum alakjában terjesztették a kormány elé kívánásait, panaszait.

Az természetes, hogy mindenki foglalkozik ezzel a kérdéssel s igyekszik az orvoslás módját megtalálni, de az már teljesen rendjén, hogy egyes körök vagy osztályok más fár-adalmi osztályok helyzetében vagy a hatóságok magatartásában keresik a baj forrását.

E téren jelenkező feladatokat csak az egységes társadalom és a hatóságok egyetértő közös munkájával lehet megoldani. A drágaság fő oka a háború. A történelem bizonyítja, hogy még nem volt háború a földön, amely ne járt volna az elsőkandá elszűkült életpéldék árának az emelkedésével. Leszűrt közgazdasági igazság tehát, hogy a háború és a drágaság között okozati összefüggés van. Már most csak az a kérdés, hogy nagyobb e nálunk a drágaság, mint amennyire a háborús állapot szükségképpen hozza magával, aránytalanul nagyobb e, mint más hadviselő államokban és hogy különösen történt e mulasztás vagy éppen egyes osztályok érdekeinek való jogosulatlan kedvezés ebben a tekintetben.

A mi drágaságunk nem aránytalan más államokéval összehasonlítva. Ellenségeink minden kimélet nélkül való gazdasági háborút is folytatnak ellenünk és tengeri hatalmukkal nem csak a mi rovásunkra, hanem a semleges államok rovására is visszaélnak. Egyenesen a kiéhezedeletünkre törnek s ezzel szemben döntő eredményt sikerünk, hogy ezt az embertelen céljukat a drágaság árán meghiusítani tudjuk.

A kormány kivételi tilalmak felállításával és maximális árak megállapításával igyekezett a drágaság szertelen fokozódása előgátat vetni. Az új árszabak elé terjesztett egyik javaslatában különösen szigorú büntetéseket kér az árak mesterséges drágítói ellen s foglalkozik egy élelmiszeri központ létesítésének a tervével, mely új intézménytől sok jót vár.

Nem láthatunk semmit előre, a háború nagyon letörte a jóslatokba vetett hitünket. Lehet, hogy az új törvény, mely az árdrágítókra fogja kegyetlen szigorral szajtani, a drágaságot némiképp mérsékelni fogja. De a tél közeledtével a kormányon ennél sokkal nagyobb feladatok várnak. Sok életfontosságú kérdésben nagy a

hiány, a termelés redukálódott, sokféle, annyiszor részletezett oknál fogva. Ezekről kell gondoskodnia a kormánynak legelőször-

ban. Mindenesetre (riási feladat, de ha a közérdek, a polgárság érdekeit tartja szem előtt, nem keresztülvihetetlen.

Görzi csata hevesen folyik

Olasz gyalogság támadásait mindenütt visszavertük

Budapest, dec. 6.

Orosz hadszíntér:

Újabb esemény nincs.

Olasz hadszíntér:

Isonzó-harcvonalon ellenség tüzésége folytatja tüzelését, mely egyes helyeken, különösen görzi hídfő ellen időnkint meglehetősen élénk volt. Görz várost és szomszédos San Peter községet is olasz tüzéség mindefféle átmérőjű lövegei tartották tűz alatt. A doberdói-fensík szakaszon olasz gyalogság napközben Pedipuglianál és Polazzonál, este San Martinonál támadott. Mindenütt visszavertük. Höfer.

Előcsapataink Ipekhez közelednek

Montenegró elleni offenzívánk

Budapest, dec. 6.

Délkeleti hadszíntér:

Csapataink már Novibazártól nyugatra és délnyugatra és Mitrovicából Ipekbe vezető úton is, montenegrói előcsapatokat főhadállásukba vették vissza. Ipektől keletre megvertünk egy szerb utóvédet. Előcsapatapataink a városhoz közelednek. Tegnap harcokban két eszergyesszánál több foglyot szállítottunk be. Höfer.

Berlin, december 6.

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Balkán hadszíntér:

Sjenicától délre és Ipektől északkeletre montenegrói és szerb osztagokat visszavertünk.

Legfőbb hadvezetőség.

Nagyobb harcok Montenegróban

Orosz hadszíntér:

Helyenkint tüzéségi harc.

Olasz hadszíntér:

Tegnap az olaszok az isonzó harcvonalon változó erősségű tüzéségi harcra szorítottak. Csak Oslavianál kíséreltek meg nappal és éjjel ellentámadásokat, valamennyit visszavertük.

Az ellenség tüzésége élénkebb tevékenységet fejt ki a tiroli harcvonalon, a Lardaró körüli megerősített terület ellen.

Délkeleti hadszíntér:

Celebionél újabb nagyobb harc fejlődött ki. A montenegrói-

kat egy Foca felől nyomuló csoport a határig vetette vissza.

Csapataink Plevjétől délre a montenegróiak heves ellentámadásait verték vissza.

A plevjei szákmányolt hadiszert közt egy millió gyalogsági töltegy és 100 láda tüzéségi lőszer volt. Novibazártól délre katonáink ismét 600 foglyot szállítottak be. Höfer.

A szerbeket teljesen kiűztük országukból

Monasztirban örömmel fogadták csapatainkat

A német nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Lényeges esemény nem történt.

Keleti hadszíntér:

A helyzet változatlan.

Balkán hadszíntér:

A Plevjénél és az Ipektől északkeletre elterülő hegységben vívott eredményes harcokban több száz foglyot ejtettünk.

Prizrendtől délnyugatra a bolgár csapatok a visszavonuló ellenséget megállították, megverték és több mint száz ágyút, nagy mennyiségű hadiszert, közté 200 autóbilt vettek el tőlük.

A Jamak hegységben (Dibrától keletre) és fele úton Kreova Ochrida közt, a szerb utóvédeket visszavetették.

Német és bolgár különítmények bevonultak Monasztirba, úgy a hatóság, mint a lakosság örömmel üdvözölte őket.

Legfőbb hadvezetőség.

Menekülés Cetinjéből

Lausanne, dec. 6.

A „Gazette de Lausanne” jelenteti Cetinjéből: Cetinjéből megkezdődött a menekülés. A pénzintézeteket két nappal eselőtt Albánián át Olaszországba szállították. A cetinjei magánbankok, amelyek francia és olasz bankok kommanditjai, szintén teljesen távozásra kényszerültek. A bankok értékpapírletételeit és a diplomáciai képviselők pénzeit és papírjait, Albánián át Rómába vitték. A montenegrói pénzügyminisztérium elhagyta Cetinjét és székhelyét Szkutariiba helyezte át.

A szerbek kivonulása Monasztirból

A francia csapatok súlyos helyzete Krivoláknál

Lugano, dec. 6.

Magrini jelenti a „Secolo”-nak Florinából dec. 2 ról:

Tegnap éjszaka kezdődött a szerbek kivonulása Monasztirból. A polgármester és a prefektus polgárőrséget fegyverzett fel a rend fenntartására. A kórházra felhúzták az amerikai lobogót. Négyezer métermássa élelmiszeri árutak az amerikai egészségügyi misszióknak. Tizenegy órákor a lakosság vagy husz üzletet kiűzött.

Éjjélker Magrini felkereste Vassics ezredesét, aki kijelentette, hogy Resna felé vonul vissza. Az utolsó pereig számított a francia-angol segítségre. Az ezredes a vezérkar

üzteivel automobilon távozott. Manifesztumot hagyott hátra, a melyben értesíti a lakosságot, hogy kénytelen „egy időre” elvonulni, de vissza fog térni.

Szürkületkor elvonultak az utolsó szerb zászlóaljok is a városból Resna felé.

A vasuti állomáson görög zászló leng. A vasuti közlekedés Szalonikival fennáll és szabályszerűen bonyolódik le, ami nagyon figyelemre méltó.

A szerb hadjárat befejeződött

A szerb sereg zürzavaros menekülése

Sajtóhadiszállás, dec. 6.

A szerb hadjárat érdemi része befejeztetett és a lefolyt néhány hét alatt, eltekintve a területi, politikai és katonai sikerektől, nem kevesebb, mint százhatvanezer szerb katona került a szövetségesek kezére, ami a végzet aláért ország általános számárányait véve tekintetbe, a militaris agónia beálltát jelenti. Ami emellett még magával a szerb sereggel történhetik, az csak a vég kezdetének folytatása lehet. Ipkától nyugatra fejtlenül és emésztő zürzavarban tart a menekülés. Következőről és határozott egységekről több szó sem lehet. A pánik rohanó forgatagban kergeti bizonytalannul tragikus fatuma felé a szűlt tömegeket, amelyek fegyvereiket, tréningjeit, gépjárműveiket hátra hagyva, cél és irány nélkül bujdosnak el a hegyek közé. És az albán határon újabb kegyetlen és bosszúszomjas ellenség várja őket: a leigázott, tüszel vassal irított és mindamíg meg nem tört fajta földindult rekonszolidáció forrongó indulata, amely ujjongó lelkekkel átvölzi a virradó szabadságot és ön ösztönöznek pazar bölcsességével fizet azokért a hínokért, keserűségekért és jogfosztásokért, amikben testvéreik a rövid szerb uralom alatt része volt.

A franciák kiűrtik Krivoláket

Genf, dec. 6.

A „Le Journal” szalonikii tudósítója azt jelezte, hogy a franciák kiűrtik Krivoláket hadálláuk. A hadianyagok és élelmiszerek szállítását már megkezdték.

Osztrák-magyar űtegek érkeztek a Dardanel-lákhöz

Konstantinápoly, dec. 6.

Az a lakosság széles körében ismertté vált hír, hogy a központi hatalmak és Konstantinápoly közötti közvetlen összeköttetés helyreállítása elsősorban a Dardanelis-űtegek modern motoros űtegekkel való ellátására szolgált, amelyek már a helyszínre érkeztek, illetve utban vannak, és a hír itt a tengerszorosok és a Gallipoli félsziget ellentállási képességére vetett bizalmat rendkívül fokozta és a hála érzetét keltette fel Ausztria-Magyarország iránt. Általánosan han-

goztatják, hogy most, amikor a törökök modern nehéz ágyúkkal rendelkeznek, a Dardanelleket, melyeket a törökök eddig úgy szólnak pusztá testükkel, immár tökéletes lehetetlenség lesz megvédíteni. Ez az érzés a sajtóban is sokat jut kifejezésre.

Az angolok futása Mezopotámia felé

Konstantinápoly, dec. 6.

Irak front: Az ellenség azon fáradozik, hogy kikerülje csapataink által való üldözést olyképpen, hogy ágyúszáradainak védelme alatt igyekezzik menekülni. E visszavonulás minden megzaklatását erőlyes támadásaink az ellenség számára meneküléssé változtatják. December 1-én délelőtt egy ilyen támadás az angoloknak nagy veszteségeket okozott. Lehetséges tette nekünk, hogy több

s. Az foglyot ejthessünk és hogy két, élelmiszerekkel megrakott uszályt, egy hajót, két ágyúszáradot, két musciós kocsi és nagymennyiségű hadiszert zsákmányoljunk.

A foglyok között, akik többnyire angolok, egy őrnagy, egy kapitány és egy repülőhadnagy is van. A zsákmányolt két ágyúszárad közül, amelyek a legnagyobbakhoz tartoznak, a „Kemed” 10 ágyúval, a másik, a „Frikles” négy ágyúval és három géppuskával volt felszerelve. Ezen ágyúk legtöbbjét jó állapotban zsákmányoltunk, a „Frikles”-t már az ellenség ellen használjuk.

A Kut el Amaratól északra lévő vidékre küldött hadseregünk oldalán támadták meg a visszavonuló ellenséges hadoszlopokat, ráközben nekik szintén súlyos veszteséget okoztak.

A bolgárok már Albániában üzik a szerbeket

Az órási bolgár zsákmány — Péter király hordágyon menekül

Szofia, dec. 9.

A bolgár vezérkar a hadműveletekről december 3-án a következő hivatalos jelentést adta ki:

A szerbeknek november 29-án Prizrendnél történt tönkverése után a szerb hadsereg maradványai Djakovo felé és a Beli-Drini mentén Dibra, valamint Szkodari felé vonultak vissza. Csapataink mindkét irányban folytatták az ellenség üldözését.

December 3-án a Beli-Drini mentén üldözött hadoszlopunk a Ljuma balpartján lévő egytől állásban megállásra kényszerítette a szerbeket, erőlyes támadást fatózt ellendük, szétszórta és visszavonulásra kényszerítette őket, amely az ellenség pánikszerű menekülésszerű meneküléssé fajult. A szerbek itt száz tábort ágyút és mozsarat, 200 gépkocsi, órási mennyiségű hadiszert, 150 utaszkocsi és oly nagymennyiségű ruházati és fölszerelési cikket hagytak meg nekünk, hogy a Beli-Drini mentén a Ku a Ljumaig húzódtó ut egészen el van torlaszolva.

Djakovo táján a szerb montenegrói csapatok hadseregük megjelenésekor visszavonultak és kifutották Djakovot. Itt hat mozsarat hagytak el. Lovaságunk Djakovo irányában üldözi az ellenséget.

Foglyok elmondása szerint: Péter királyt hordágyon kellelt vinni, mert Kula Ljumatól nyugatra a Drini folyó mentén az ut még lovak részére is járhatatlan.

Hindenburg tábornagy nyilatkozatai

Berlin, december 6.

A „N. Fr. Pr.” berlini tudósítója, Goldmana Pál, tudósítást közöl Hindenburg főhadiszállásán tett látogatásáról. Az estebéknél beszélgetés közben Hindenburg tábornagy a következőket mondta.

— A harcok helyzet kitérő A keleti hadszíntéren a német hadsereg a lehető legkedvezőbb stratégiai vonalat érte el. Az oroszoknak még van emberanyaguk, de már nem nagy bőségben. Ennek az új anyagnak katonai értéke azonban természetesen jelentéktelenül csekélyebb, mint az első háborús év orosz katonáinak értéke volt. Epp ezért nem más, mint szemfényvesztés, amikor az ántant sajtója egyre újabb orosz hadseregek felállításáról beszél.

— Így például arról írnak, hogy Odesszában új hadsereg

alakult. Ez azonban csupa népfelkelő és ehhez hasonló elem. Azok a tartalékok, amelyeket az oroszok jelenleg bevonnak, legfeljebb arra alkalmasak, hogy a mostani kéréseket kitérő, de új hadsereget nem tudnak alakítani. De akadályos ennek a tiszthiány is, amely már annyira van, hogy fiatal tanulókat neveznek ki tisztekké. Ellenben löszertük van nagy mennyiségben. Különösen Japán szállít az oroszoknak sok löszert Julius és augusztus havában ugyan némi hiányuk lehetett löszertben, de tres kifogás volt, amikor azzal mentegették vereségüket.

— Fontos, döntő pontokon mindig elegendő löszert állott rendelkezésükre. Kovnában egész löszert-hegyeket találtak és éppen Kovnában nyert beigazolást különben is, hogy az oroszok vereségének nem löszert hiány volt az oka. Amikor egy hadsereg egy oly erős állást felad, anélkül, hogy azt a végsőkig védné, nyilvánvaló, hogy demoralizálva van. Semmi

jelét nem látjuk annak, hogy az orosz hadsereg értékesi állapota azóta megjavult volna. Katonáink sokszor ejtnek orosz foglyokat, akik nyakukba borulnak és könyezve közzövik meg nekik hogy hadifoglyokká tettek.

A buza- és rozskiörles aránya

A rozsliszt legmagasabb ára

Makó, dec. 6.

A hivatalos lap mai száma a kormányrendeletét közli a buza- és rozsliszt kiörlési arányának megváltoztatásáról. A rendelet értelmében a mai naptól kezdve a malomvállalatok — vasműri malomok kivételével — a 2 százaléknál nem több idegen keveréket tartalmazó, hektoliterenkint 75 kilogrammos súlymínőségű búzát az egynemű korpá és hulladék elvonása után annak figyelembevételével, hogy takarmánylisztet előállítani tilos, 82 százalékra kell kiörlni és ebből legfeljebb a következő három fajta lisztet állíthatják elő: 1. finom, azaz a régi típusú n. l. s. liszt minőségének megfelelő tisztaliszttal a megörlés alá vett búzamennyiség összsúlyának legfeljebb 14 százaléka erejéig, amely tisztamennyiségbe beszámítandó a malom által esetleg előállított dara is; 2. főzliszt, mely nem durvább a régi típusú 2. s. ámmal jelzett lisztnél, a megörlés alá vett búzamennyiség összsúlyának további 20 százaléka erejéig; 3. egyfajta kenyérlisztet oly mennyiségben, hogy az 1., 2., 3. pontban megjelölt lisztjeit együttesen a megörlés alá vett búzamennyiség összsúlyának 82 százaléka adják. Egyminőségű lisztet (simadörésű) másnak, mint vasműri malomoknak előállítani tilos.

Rozsból, amelynek hektoliterenkint sulya (minőségi sulya) 70 kilogramm, az egynemű korpá és hulladék elvonása után annak figyelembevételével, hogy takarmánylisztet előállítani tilos, a megörölt mennyiség 85 százalékanak megfelelő egységes minőségű lisztet kell előállítani.

A Haditermény Részevénnytársaság, továbbá a közvetlen bevásárlásra jogosultságot nyert vármegyeyei és városi törvényhatóságok, rendezett tanácsu városok, valamint mindazok, akik buza és rozsliszttal közvetlen fogyasztás céljaira árusítanak, a jelen rendelet életbelépése előtt a búzából és rozsból előállított és raktáron lévő lisztjeleiket továbbra is forgalomba hozhatják.

A búzából a jelen rendelet értelmében előállított finom tisztalisztra, kenyérlisztra és főzlisztra vonatkozólag a régebben megállapított legmagasabb árak érvényesek.

A rozsliszt legmagasabb ára métermázsanként — 100 kg. tisztasulyra — következőképpen állapították meg:

Bács-Bodrog, Csongrád, Jász-Nagykun-Szolnok vármegyék Baja, Hódmezővásárhely, Szabadka, Szeged, Ujvidék és Tombor törvényhatósági joggal felszabadított városok 40 korona 20 fillér.

Arad, Csanád, Krassó szörény, Temes és Torontál vármegyék, Arad, Temesvár, Veres és Pancsova 40 korona 80 fillér.

Mindazok, akik jogosítva vannak előállítani és rozsliszt-készleteket a forgalomba hozni, a liszt-készletek fergalombahozatalánál 1915 évi december hó 19. napjáig beszárítva a régebbi rendelkezések a rozsliszte névze megállapított legmagasabb árakat számíthatják fel. A Haditermény-Részvénytársaságra, valamint egyes törvényhatóságokra nézve a kereskedelmiügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértőleg az előbbi bekezdésben említett határidőt indokolt esetekben meghosszabbíthatja. A buszáért és rosszkorpáért — ideértve a busz és rossz minden egyéb őr-lési hulladékát (korkoly stb. is) — a követelhető legmagasabb ár 100 kg. tiszta súlyra 17 korona 50 fillérben állapították meg.

NAPI HIREK

Tájékoztató

Naptár. December 7. Kedd. Róm. kath. és Protest. Ambrus Görög-örök nov. 24. Kelemen. Nap kel 7 óra 33 percekor, nyugodik 4 óra 08 percekor.

A pótszemlén besorozottak bevonulása. A „Makói Független Újság” kiadójának elöltnap a kora délelőtti órákban ingatlanmal olvashatták az érdekeltek, hogy 6-ik helyett csak december hó 15-én kell bevonulniuk. A rendet a következőképen szól: „A magyar kir. honvédelmi miniszter urnak folyó évi 18 100 elnöki sz. rendelete következőkében azok a népfelkeltés kötelezettek, akik a folyó évi október és november havában tartott pótszemlén alkalmassáknak találtak, a folyó évi november 21-én kell a 414157—1915. IV. számu alatt kibocsátott bevonulási hirdetésük rendelkezéseitől eltérőleg december hó 15-én legkésőbb délelőtti 11 óráig tartoznak bevonulni még abban az esetben is, ha időközben a cs. és kir. közös hadseregbe vagy a honvédségbe önkéntes beépés folytán akár miat egyévi önkéntesek is besorozottak volna.” A december 6-ról december 15-ére elhalasztott bevonulás ügyében a Külügy-Hadügy a honvédelmi miniszternek következő újabb intézkedését közli: Mindazok a népfelkeltők, akik a besorozás elhalasztásáról nem szereztek idejekorán tudomást és ennél fogva elutasítottak, illetve bevonultak voltak, azonnal szabadságolandók és tartózkodási helyükre azonnal visszaküldendők. Azok a népfelkeltők azonban, akik a szabadságolást nem kívánják a igénybe venni, tényleges szolgálataira visszatartandók és állományba veendőek.

A függetlenségi párt tanácskozása. Az egyesült függetlenségi párt elnöki tanácsa vasárnap este gróf Károlyi Mihály elnöklésével értekezletet tartott, amelyen az elnökön kívül részt vettek: gróf Apponyi Albert, Földes Béla, Sággy Gyula, Bakonyi Samu, Tóth János és Lovász Márton. Az értekezlet, két óra hosszat tartó tanácskozáson, a képviselőknek elvált javaslatokat tárgyalta. Köszönték gróf Apponyi Alberttel azokat a megállapodásokat, melyeket a párt értekezlete az ellenségi pártok elnökeinek közös tanácskozása után hozott: azokat Apponyi mindenben helyeselte és magáévá tette. Így a párt magatartásában és akcióiban semmi irányban változás nem lesz. Az elnöki tanács Földes Béla iadványára ezúttal elhatározta, hogy vasárnapra értekezletet hív össze, melyen a földgáz kérdését fogják a legalaposabb vita tárgyává tenni. A függetlenségi párt vezetők az indemnitási javaslatnál gróf Károlyi Mihályt tess. Felszólal azonkívül gróf Apponyi Albert, gróf Batthyány Tivadar, Földes Béla, Bakonyi Samu, Sággy Gyula és még mások.

viselőknek elvált javaslatokat tárgyalta. Köszönték gróf Apponyi Alberttel azokat a megállapodásokat, melyeket a párt értekezlete az ellenségi pártok elnökeinek közös tanácskozása után hozott: azokat Apponyi mindenben helyeselte és magáévá tette. Így a párt magatartásában és akcióiban semmi irányban változás nem lesz. Az elnöki tanács Földes Béla iadványára ezúttal elhatározta, hogy vasárnapra értekezletet hív össze, melyen a földgáz kérdését fogják a legalaposabb vita tárgyává tenni. A függetlenségi párt vezetők az indemnitási javaslatnál gróf Károlyi Mihályt tess. Felszólal azonkívül gróf Apponyi Albert, gróf Batthyány Tivadar, Földes Béla, Bakonyi Samu, Sággy Gyula és még mások.

Csanádfalva javára. Nagy Mihály Csokonay-u. 10. szám alatti lakos a polgármesteri hivatalban 20 koronát adományozott.

A katonák karácsonyi ajándékára a mai napon a következő adományok folytát be a polgármesteri hivatalnál: Jós Irma 1, Nagy Mihály Csokonay-u. 10. sz. 10, Alzási Etelka Széchenyi-tér 16. sz. 6 korona

A tavaszi vetőmag biztositása. Tavasszal nagymennyiségű vetőmagra lesz szükségünk, amelynyben az ösi vetések, különösen az alföldi vidékeken igen elmaradtak és nincs is remény arra, hogy azokat befejessék. Imereter, hogy a miniszter utasította a Haditermény-Részvénytársaságot, hogy a tavaszi vetőmag céljaira készleteket halmozzon fel, de itt nemcsak buzáról van szó, — amelyet egyébként is csak akkor lehet igénybevenni, ha február hava me engedi a tavaszi vetést, — de főleg árpavetőmagról, amelyet tavasszal későbbben is el lehet vetni, amely miat kegyérpótló terméy is figyelembe jöhet. Arra kéri tehát most a OMGE a földmivelési minisztert, hogy fordítson megfelelő gondot az arpa vetőmagra és utasítsa a Haditermény-Részvénytársaságot, hogy megfelelő mennyiségű arpa vetőmagot tartassanak készlemben. Ezonfelül általánososságban figyelemztendőek volnának a vármegyei gazdasági egyesületek a vetőmag beszerzésére, anélkül, hogy az illető gazdasági egyesületek arra köteleztetnének, hogy már most menadják meg, hol, kitől, mennyi vetőmagot óhajtanak beszerezni és illetve kiknek óhajtják azt szállítani, mert ezt ma előzetesen megmondani teljes lehetetlenség.

Berlin—Budapest—Konstantinápoly. A Magyar Távirati Iroda jelent: Tizenhat navi megszakítás után a Berlin—Konstantinápolyi vasuti összeköttetés előreláthatólag a jövő héten ismét helyreáll a két végponttól egyidejűleg elindítandó expresszvonatok Tamesvártól fognak találkozni, ahol ez alkalommal ünnepegyi fognak rendezni. E közvetlen összeköttetés helyreállítása az utasoknak kellemetlen zaklatásokat fog megtagarítani. A szövetséges államok közt rendszeres áruforgalom fog megindulni, amennyiben hetenként kétszer indulnak tehervonatok. Az anatóliai életmiszerek és nyersanyagok előzése céljából Németországból 10 mozdony és 200 tehkerkesi megy Anatóliába.

Sortésust és zsirt szállítunk Ausztriának. A „N. Fr. Presse” írja, hogy a magyar és az osztrák kormány között megállapodás történt, hogy Ausztriának sortésussal és zsirral való zavartalan ellátása Magyarországból biztosítsák. Minthogy Magyarországon és Ausztria között a zsir és szalonna forgalma szállítási igazolványokhoz van kötve, a magyar kormány kötelezettséget vállalt arra nézve, hogy havonta a jelenlegi forgalomnak megfelelő zsir és szalonnamennyiséget az osztrák kormány rendelkezésére bocsátja s az osztrák kormány fog gondoskodni a szállítási igazolványoknak az érdekeltek között való szétosztásáról. A két kormány megegyezett a vágott sortés és sortésus szállítására is és pedig olyanformán, hogy dec. 16-tól kezdve havonként a megállapított legnagyobb kontingenszt szállítjuk Ausztriának, amelynek elosztását külföldi és előira rendezésített szállítási igazolványokkal fogják ellenőrizni. Az elő sortés szállításához nem kell ugyan igazolvány, de a két kormány között olyan megállapodás történt, hogy a Magyarországból érkező szállítmányok havonkénti mennyisége: kontingenszták s az ellenőrzés ugy történik, hogy az elősortés szállítás: két kilépő állomásra korlátozták, ahol osztrák és magyar szakkozégek fogják ellenőrizni a Magyarországból érkező elősortés szállítmányokat, és a megállapodás is e hónap 16-án lép életbe.

— KARÁCSONYI A KALMI VÉTEL! Noi, leányka és gyermekek kalapok u. sz. szörme garnitúrák jutányos árban kaphatók: Weizsmann Malvin kalaptermékben Deák Ferenc-u. II. sz. Telefonszám 174. (Tanuló leányok fizetésesi felvételnek).

— KARÁCSONYI A KALMI VÉTEL! Noi, leányka és gyermekek kalapok u. sz. szörme garnitúrák jutányos árban kaphatók: Weizsmann Malvin kalaptermékben Deák Ferenc-u. II. sz. Telefonszám 174. (Tanuló leányok fizetésesi felvételnek).

Irodalom

A Nyugat. Ignotus, Ady Endre és Fenyő Miksa szerkesztésében megjelenő szépirodalmi folyóirat 1915. évi dec. 1-i száma a következő nagyrészt aktuális és igen érdekes tartalommal jelent meg: ... Névtelen szerk. Ady Endre: Csokonai — a békekötésre. Fenyő Miksa: Irodalmi vita. Lengyel Menyhért: A táncosnő. (Háromfelvonásos szatmári második felvonása). Babits Mihály: Kátyavár (Regény VII). Fekély Géza: Isdia és a világháború Barta Lajos: Falusi kirádulás 1915-ben (Novella). Kertész István: Mese. (Vers). Ambrus Zoltán: Háborus jegyzetek. Folyóiró: Londvai István: Korrekkturák. Felvinci Takács Zoltán: A téli kiállítás. P. Freud Márk dr.: Rippl Rónai és a vonal. Bálint Aladár: A Szépművészeti Múzeum Barabás kiállítás. Bálint Aladár: Az Ernst Múzeum csoportos kiállítás. Szabó Dezso: Pajza Elemer: Cirkusz. Fémunkatársak: Ambrus Zoltán, Babits Mihály, Elek Artúr, Halász Lora, Kaffka Margit, Laskó Géza, Morik Zsigmond, Osvát Ernő, Sebőp fia Aladár. Előfirtetés ára: Egy évre 24 K, fé évre 12 K, egyes szám ára 1 K 20 fill. Megjelenik minden hónap 1-én és 16-án.

REGÉNY.

Egy világhírű regény (1055)

100. fejezet. A népbank.

Most már tudta, hogy veszve van.

Del-Monte gróf sejté a valót! Mindannak dacára összeszedte magát s követte őt. Felvezették őt a toronycsobába, ahol annak idején Korbajt is fogadta Szappanos.

Oda érve, a kastély ura igazibasa módjára a pamlagra dobta magát, rágyújtott egy finom szivarra s a bodor füstfelhőkön át hunyorgatva nézett az előtte állóra.

— Tehát Filippo a nevünk? kérdé.

— Az! válaszolt Trebelli nyugodtan.

Del-Monte elővett egy lajstromot.

— Ehez! Filippo! mondá gucyosan. Itt ugy áll, hogy Guiseppe jár Turinban. No de Filippo és Guiseppe talán mindegy. És a pénz ott van elrejtve, színt mondod?

— Igen!

— Monnyire megy? Trebelli erre már nem mert válasszani, mert attól tartott, hogy ismét hazugságon kapják.

— Nos, miért nem válasszsz? kérdé Szappanos.

— Nem számítottam össze! vontá vállát Filippo.

Del Monte erre hirtelen felállott és mosolyogva közelített Trebellihez.

— Hadd nézzetek meg jobban, Filippo!

Még mielött Trebelli észrevette volna magát. Szappanos egy rántással lekepta róla a hamis szakált.

— Ah, hát így állunk! kiáltá Szappanos gucyosan. Trebelli urnak sikerült közibéuk furakodni. Mondhatom, én derék rendőr vagyok! Csakhogy mi sem estünk ám a fejünk lágyára. Legalább én nem! Trebelli halálszápadtan állott előtte. Már most bizonyos, hogy ezt az átkozott kastélyt élve el nem hagyja.

Szappanos most felállott:

— Trebelli ur, jöjjön most velünk!

A rendőrtiszt hirtelen összeszedte magát.

— Mit akar ön velem? kérdé dacosan.

— Csak jöjjön!

— Tudni akarom, hogy mit akar ön velem?

Folyt. köv.

legelőzőbb mosás, mint már nagyon sokan meggyőződtek. az „Aerovasch” mosógéppel történik. A géppel való mosást Gulácsi János gépkereskedő mindenkinek díjmentesen megmagyarazza.

JOSEPHUS FLAVIUS:
Jeruzsálem pusztulása.
 A szent város világszerte tragédiájá-
 rá mondja el ez a könyv igen ér-
 dekes, élénk stílusban megkapó,
 érdeklélő elbeszélés, mely a leg-
 izgalmasabb regényvel is vetekedik. Ez
 az egyedüli párhuzamos leírása a Krisztus
 születése körüli korszaknak.
 Élénk színekkel eseteli Jeruzsálem
 végirását megázó képekben mu-
 tatja be a közel milliónyi ember le-
 mézárását, a hirtelenzűd kínzó-
 kat, amelyek messze felülmúlják a
 középkor borzalmaival s a francia for-
 radalom véresét. Nélkülözhetetlen
 ez a könyv minden művelt embernek.
 Ára bérmentes kötéssel 3 korona
 45 fillér, utánvétellel 3 kor 65 fillér.
 Kapható a „Budapest” kiadóhivatalá-
 ban, Budapest, Sárkányos utca 3.

**9 hold föld a Vere-
 besben és Banomban
 eladó. Értekezni lehet:
 IRITZ MIKSAVAL.**

**Makulatur papír
 kapható jutányos áron
 kiadóhivatalukban.**

**Azonnal eladó
 9 és fél kat. hold
 jó minőségű
 TANYA FÖLD**
 kövezett ut melletti. (Néhány
 Kiss Pál dr. tulajdona.) Ér-
 tekezhetni Hajnal-utca.

POOR ENDRE

gyógyászati munkái kapható Makón

VILNA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható fá-
 talmentes szor, szappán, máj-
 és kórházi és a zse-
 bekre alkalmas tisztító és szor-
 ó anyag.

Vilna hajpor, Vilna szappán és hajlító szor.

Ára: Vilna krém 1 korona,
 Vilna hajpor 1 korona, Vilna
 szappán 70 fill. Hajlító szor
 100 fill. Kapható minden
 nagykereskedésben és minden
 boltban.

Elismert legjobb motorok!

Világhírű német „Kösterling”
Diesel motorok

Szivó-gáz

és benzínmotorok.

Üzemanyagotként benzint és
 nyersolajjal is működnek. Benzín-
 és magánjárók.

Megszóró gépek!

Nyersolajmotorok

kereskedelmi forgalomban.

Kösterling gépek és Török

Székely, V. Károly-utca 4. sz. sz.

Magyarországon kizárólag a Makói Független Ujság kiadóhivatalánál kapható!

Kösterling gépek és Török

KIADÓ FÖLDEK.
 Közel a városhoz ca-
 bona és hagyma ter-
 melésre iritzi Miksaival

ORVOSOK

kezelnek, mint legújabbak a
 köhögés elleni szert a:

szert a köhögés elleni szert a:

Köhögés

rozsda, elnyelés, hurut, asztma-
 karnál ellen és különböző megfázás ellen,
 mely miatt minden harminas négy-
 hetes. 800 orvos és más orvos
 igazolja a biztos sikerét ezen óvagy-
 garozó és kellemes cukorkákban. De-
 magja 20 és 40 fillér, doboz 60 fillér,
 havi csomagolásban 30 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

nyomdai műintézete Makó, Széchenyi-tér 2. szám.

A háboru okozta anyagdrágaság
 dacára könyvnyomdánkban min-
 dennemü nyomdai munkák a leg-
 pontosabban, tiszta, izléses kivi-
 telben, jutányos áron készítettnek.

Hirdetések jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban